

Beslutets giltighetstid: 5.5.2008 – tills vidare

Givet i Vanda 5.5.2008

Ordningsstadga för Pallas-Yllästunturi nationalpark

Forststyrelsen har med stöd av 18 och 20 § i naturvårdslagen (1096/1996) utfärdat följande ordningsstadga som gäller Pallas-Yllästunturi nationalpark som ligger i Enontekis, Muonio, Kittilä och Kolari kommuner.

I ordningsstadgan ingår bestämmelser som har tagits ur Finlands grundlag (731/1999), naturvårdslagen (1096/1996) samt lagen om Pallas-Yllästunturi nationalpark (1430/2004, såsom den lyder ändrad genom lag 431/2006), förordningen om Pallas-Yllästunturi nationalpark (912/2005), terrängtrafiklagen (1710/1995), terrängtrafikförordningen (10/1996), jaktlagen (615/1993), lagen om fiske (286/1982), förordningen om fiske (1116/1982), räddningslagen (468/2003), renskötsellagen (848/1990), lagen om sammankomster (530/1999) samt sametingslagen (974/1995). I ordningsstadgan ingår även sådana bestämmelser som Forststyrelsen, i egenskap av markägare och myndighet som förvaltar nationalparken, är berättigad till och skyldig att utfärda.

Bestämmelserna i ordningsstadgan grundar sig utöver på ovan nämnda författningar också på den med stöd av naturvårdslagen (19 §) uppgjorda skötsel- och nyttjandeplanen för Pallas-Yllästunturi, som fastställdes av miljöministeriet den 10 januari 2008.

1. Inrättandet av nationalparken och syftet med inrättandet

(lagen om Pallas-Yllästunturi nationalpark 1 §)

Pallas-Yllästunturi nationalpark har inrättats och dess fridlysning och förvaltning regleras i lagen om Pallas-Yllästunturi nationalpark. Fisket i nationalparken regleras i förordningen om Pallas-Yllästunturi nationalpark.

Pallas-Yllästunturi nationalpark har inrättats i syfte att skydda den mest representativa fjällkedjan i västra Lappland samt därtill hörande skogs- och myrmarker som bevarats i naturtillstånd och har ödemarkskaraktär samt de arter som förekommer där, samt med tanke på utfärder, forskning och undervisningsändamål.

2. Allmänna bestämmelser

2.1. Allmänna förbud

(naturvårdslagen 13 §, jaktlagen 8 kap.)

Följande verksamhet som förändrar naturen är förbjuden i nationalparken enligt naturskyddslagen:

- att ta eller skada träd, buskar eller andra växter eller delar av dem
- att fånga, döda eller ofreda vilda ryggradsdjur eller att förstöra deras bon samt att fånga eller samla ryggradslösa djur
- att vidta åtgärder som inverkar ogynnsamt på naturförhållandena i området, på landskapet eller på arternas fortbestånd

- att skada markgrunden eller berggrunden eller ta marksubstanser eller gruvmineral
- att låta hundar gå fria
- att vidta åtgärder som förändrar naturen eller skadar konstruktioner, byggnader eller ruiner, eller stör andra besökare.

Nedan finns en förteckning över undantagen från dessa bestämmelser.

2.2. Nationalparkens zonindelning

(naturvårdslagen 18 §)

Nationalparken är indelad i zoner som regleras av olika bestämmelser angående att färdas, slå läger och göra upp eld (kartbilaga 1a och 1b). Dessa zoner är:

Avlägsen zon; ödemarkszon

- Latvavuoma område söder om Aakenustunturi
- Området norr om Pyhätunturi i Ylläs, undantaget området kring Äkäskero och Linkukero
- Området öster om Vuontisjärvi i Muonio
- Området Ounastunturi – Könkäsentunturi – Raijanselkä

Avlägsen zon; specialzon

- Området Onnasjoki – Pippovuoma – Kellotapulit
- Pahakuru
- Sarvijärventievat – Ylisenpäänoja
- Sammaltunturi – Lommoltunturi – Keimiöjärvi
- Pyhätunturi i Aakenus

Rekreationszon

- Området Ylläs – Kesänki – Lainiotunturi – Äkäskero
- Aakenustunturi
- Området Jerisjärvi – Pallastunturi
- Hetta–Pallas-leden med omgivningar

Kulturzon

- Pallasjärvi verksamhetsställe samt ängar och kulturobjekt i omgivningen
- Pallas turistområde
- Byggnaderna, gården och ängarna som hör till skogsväktargården vid Puolitaival
- Marasto skiljningsstängsel med byggnader, konstruktioner och ruiner
- Aakenus renskötarsstuga och gamla renskiljningsplats
- Kutujärvi ödestuga med omgivning

Begränsningszon

- Området Onnasjärvi – Onnasjoki
- Hanhivuoma
- Pahakuru
- Suaskuru
- Haltioletto gravö
- Pyhäjoki
- Varkaankuru

2.3. Rätt att färdas

(naturvårdslagen 18 §, terrängtrafiklagen 4 §)

I nationalparken är det tillåtet att färdas på egen hand med beaktande av följande begränsningar (kartbilaga):

- Det är förbjudet att färdas inom begränsningszonen Onnasjärvi – Onnasjoki (239 ha) under tiden 1 maj–30 november i syfte att skydda sällsynta och utrotningshotade djurarter.
- Det är förbjudet att färdas inom begränsningszonen Hanhivuoma (333 ha) i syfte att trygga häckningen, förebygga slitage på känslig natur och freda öringens viktigaste lekvatten i Pallasjärvi.
- Det är förbjudet att färdas inom begränsningszonerna Pahakuru (307 ha) och Suaskuru (48 ha) i syfte att förebygga slitage på känslig natur och skydda utrotningshotade arter.
- Det är förbjudet att gå i land på och färdas över Haltioletto gravö (0,1 ha) i syfte att skydda den mycket slitagekänsliga naturtypen och de fornhistoriska värdena.
- Inom begränsningszonerna Pyhäjoki (84 ha) och Varkaankuru (tidigare lundskyddsområde, 44 ha) är det under den snöfria perioden (1 maj–30 november) tillåtet att färdas endast längs markerade leder i syfte att förebygga slitage på terrängen och skydda utrotningshotade arter.

Det är tillåtet att cykla, rida och köra hundspann endast längs för ändamålet anvisade spår/leder. Med hundspann avses ett spann med två eller flera hundar. Det är inte tillåtet att köra hundspann inom samernas hembygdsområde, i Enontekis kommun, utanför befintliga leder.

Det är förbjudet att använda motordrivna terrängfordon och motorbåtar samt att landa med luftfarkoster i parken förutom i de undantagsfall som nämns i punkt 3 och 4.

2.4. Övernattning, uppgörande av eld och användning av stugor

(räddningslagen 24 §, naturvårdslagen 18 §)

Inom nationalparkens ödemarkszon är det tillåtet att slå läger en kortare tid (högst tre dygn). Inom specialzonen, rekreationszonen och kulturzonen är det tillåtet att göra upp eld och slå läger endast på för ändamålet reserverade platser som underhålls. Inom begränsningszonen är det förbjudet att göra upp eld och slå läger.

Inom nationalparkens ödemarkszon är det tillåtet att göra upp öppen eld av torra grenar, ris och små trädrötter som hittats på platsen. I omgivningen kring ödestugor och rastplatser är det emellertid förbjudet att göra upp öppen eld mindre än en kilometer från en eldplats som underhålls.

Det är absolut förbjudet att göra upp öppen eld när varning för skogsbrand råder.

Nationalparkens dagsstugor är i första hand avsedda för användning dagtid och ödestugorna för tillfällig övernattning. Utöver detta kan Forststyrelsen ge närmare anvisningar om användningen av stugorna.

2.5 Bär- och svampplockning

(naturvårdslagen 14 § och 18 §)

Det är tillåtet att plocka bär och svamp i nationalparken, om inga begränsningar utgör hinder.

2.6. Fiske

(naturvårdslagen 14 §, lagen om fiske 5 §, 8 § 1 mom., lagen om Pallas-Yllästunturi nationalpark 4 §, statsrådets förordning om Pallas-Yllästunturi nationalpark 1 §)

Enligt lagen om fiske och naturvårdslagen är det tillåtet att meta och pilka i nationalparken samt att fiska med fisketillstånd som beviljats av Forststyrelsen på andra platser än de vatten som nämns nedan. Det kan dessutom vara förbjudet att meta och pilka enligt lagen om fiske i vissa vatten enligt beslut av närings-, trafik- och miljöcentralen.

Det är förbjudet att fiska i lekvattnen för öring som förekommer i Pallasjärvi, i vatten med ett naturligt förekommande bäcköringsbestånd och i vatten där fjällröding förekommer. Fiske är därför förbjudet i följande vattendrag, inklusive sidobäckar och källflöden: Onnasjoki inklusive Onnasjärvet, Siosjoki, Pippojoki, Ruotajoki, Hannujoki inklusive Raasikaltiot, Pahajoki inklusive Hukkajärvi, Kuoppajoki exklusive Kuoppajärvi, Saariselänoja, Ylijoki, Nammalajoki, alla bäckar och diken som rinner ut i Vuontisjärvi i Muonio inklusive Riivinjärvet, Pyhäjoki inklusive Killinpoikanjärvet och Hanhijärvi, Ylisenpäänoja inklusive Rautujärvi och Ylisenpäänjärvi, Lompolonoja samt Rautujärvi, Pahtajärvi, Maanselkajärvi, Saarijärvi och de intilliggande Hietajärvi, Palsijärvi och Suaskuru. Med vattendrag avses alla vatten med samma avloppsälv.

Tillstånd att använda motorbåtar på Pallasjärvi kan beviljas under förutsättning att de inte orsakar buller eller andra miljölägenheter (naturvårdslagen 18 §).

I Pallasjärvi och Keimiöjärvi samt Pyhäjärvi vid Aakenustunturi är fiskevårdåtgärder och fiske enligt skötselplanen tillåtna med Forststyrelsens tillstånd.

2.7. Jakt

(lagen om Pallas-Yllästunturi nationalpark 4 §)

Det är förbjudet att jaga i nationalparken för andra än lokalbefolkningen (se punkt 3.3 nedan).

3. Särskilda bestämmelser som gäller samer och annan lokalbefolkning

Med lokalbefolkning avses personer som är skrivna och permanent bosatta i Enontekis, Muonio, Kittilä och Kolari kommuner när dessa färdas i nationalparken inom sin boendekommuns område. Den del av Pallas-Yllästunturi nationalpark som ligger i Enontekis kommun hör till samernas hembygdsområde (kartbilaga).

3.1 Samernas grundlagsenliga rättigheter

(grundlagen 17 § och 121 §, sametingslagen)

Samerna har i egenskap av urbefolkning rätt att upprätthålla och utveckla sitt språk, sin kultur och traditionella näringar som hör till samekulturen, såsom renskötsel, fiske och jakt.

3.2 Fiske

(lagen om fiske 12 §, förordningen om fiske 34 §, statsrådets förordning om Pallas-Yllästunturi nationalpark 1 §, naturvårdslagen 71 §, terrängtrafiklagen 4 §)

Lokalbefolkningen har rätt att meta och pilka i nationalparkens vatten enligt lagen om fiske. Detta gäller ändå inte vattendrag där fiske har förbjudits genom förordning, se punkt 2.6. I en del av dessa vatten gäller för vissa lägenheter fiskeförmåner enligt särskilda grunder som har fastställts vid en lantmåteriförrättning.

Forststyrelsen kan utöver de allmänna fisketillstånden också i syfte att upprätthålla en hållbar avkastning från fiskevattnen bevilja tillstånd att fiska med nät, krok eller andra redskap i följande vattendrag: Kylmäsenjärvi, Pitkajärvi, Ahvenjärvi, Kaivosjärvi, Hietajärvi i Ketomella, Iso Raasikaltio, Joukhaisjärvi och Kuoppajärvi. Tillstånd beviljas i första hand naturnäringssidkare. Den hållbara avkastningen fastställs i skötsel- och nyttjandeplanen för fiskevattnen.

Tillstånd krävs för att förvara båtar och andra farkoster. Förvaringstillstånd kan beviljas för ovan nämnda sjöar. I Porvinniemi i Pallasjärvi har personer med fiskeförmåner enligt särskilda grunder i sjön rätt att förvara båtar.

Forststyrelsen kan bevilja naturnäringsidkare tillstånd att använda motorfordon för uppgifter med anknytning till fiske.

I Pallasjärvi och Keimiöjärvi samt Pyhäjärvi vid Aakenustunturi är fiskevårdåtgärder och fiske enligt skötselplanen tillåtna med Forststyrelsens tillstånd.

3.3. Jakt

(jaktlagen 9 §, lagen om Pallas-Yllästunturi nationalpark 4 § och ändringen av lagen)

Lokalbefolkningen har rätt att jaga i sin hemkommuns område i nationalparken enligt bestämmelserna i jaktlagen utom i de områden som nämns nedan. Det är tillåtet att använda jakthundar vid jakt.

Det är inte tillåtet att jaga i kalfjällsområdena eller i områdena i närheten av nationalparkens leder, serviceanläggningar eller Ylläs och Pallastunturi turistcentra (kartbilaga 2a och 2b).

Personer som är permanent bosatta i Raattama och Rauhala byar i Kittilä kommun har rätt att jaga också i den del av nationalparken som har överförts från Kittilä kommun till Muonio kommun, med undantag av områden som är fredade enligt lagen om Pallas-Yllästunturi nationalpark.

Forststyrelsen kan bevilja tillstånd att använda motorfordon för att transportera bytet samt för att jaga dalripa med snara.

3.4. Uppgörande av eld och övernattning

Lokalbefolkningen har rätt att slå läger och göra upp eld enligt bestämmelserna i punkt 2.4. I samband med notfiske är det också tillåtet att göra upp eld på markerda notfiskeplatser vid stranden av Pallasjärvi.

Endast torra grenar, ris och små trädrötter som hittats på platsen får användas till att göra upp eld. Det är förbjudet att skada växande träd och torrakor.

4. Övriga bestämmelser

4.1. Myndighetsverksamhet

(naturvårdslagen 14 §)

Begränsningarna som gäller att färdas, att använda motorfordon och luftfarkoster samt att slå läger och göra upp eld berör inte myndighetsuppgifter som tillåts enligt skyddsbestämmelserna. Personer som sköter myndighetsuppgifter måste vid behov kunna bevisa att de utför ovan nämnda uppgifter.

4.2. Renskötsel

(renskötsellagen 3 § och 40§, naturvårdslagen 14 §, terrängtrafiklagen 4 §, terrängtrafikförordningen 13 §)

Renbete och annan tillhörande renskötsel är tillåtna i nationalparken enligt renskötsellagen och bestämmelserna om inrättandet av nationalparken. Motorfordon får användas vid renskötsel enligt terrängtrafiklagen och -förordningen

Det är tillåtet att använda renhundar vid renskötsel. Det är också tillåtet att ta brasved och slonor

som behövs för kåtor utan ersättning vid renskötsel. Torra grenar, ris och små trädrötter får användas till brasved. Det är förbjudet att hugga ved för renstugor och till staket i parken.

Utfodring av renar i terrängen vintertid ska avtalas med Forststyrelsen.

4.3. Tillståndspliktig verksamhet

Forststyrelsen kan enligt prövning bevilja tillstånd för följande ändamål i nationalparken:

- färdas i en begränsningszon (naturvårdslagen 18 §)
- landa med luftfarkost (naturvårdslagen 15 §)
- för vetenskapliga ändamål eller för undervisning fånga eller döda djur, samla små mängder växter och delar av dem samt mineralprov, göra geologiska undersökningar och bedriva malmletning (naturvårdslagen 15 §). Tillstånd ska sökas skriftligen från Forststyrelsen.
- bedriva annat fiske än mete eller pilkfiske (naturvårdslagen 15 §)
- ta hand om vilt som fällt inom området (naturvårdslagen 15 §)
- uppföra konstruktioner som behövs för renskötsel (naturvårdslagen 15 §)
- ordna en offentlig tillställning (lagen om sammankomster 13 §)
- terräng- och vattentrafik i ett syfte som lämpar sig för nationalparkens verksamhet (naturvårdslagen 18 §, terrängtrafiklagen 4 §)

Förvaring av båtar är tillåten endast med Forststyrelsens tillstånd på för ändamålet anvisade platser (naturvårdslagen 18 §) (se punkt 3.2).

Tillstånd att använda motorbåtar på Pallasjärvi kan beviljas under förutsättning att de inte orsakar buller eller andra miljöolägenheter (naturvårdslagen 18 §).

Närings-, trafik- och miljöcentralen kan ge tillstånd att avvika från fridlysningsbestämmelserna i 48 § i naturvårdslagen, om en gynnsam skyddsnivå för arten bibehålls.

4.4. Företagsverksamhet med anknytning till turism

(NATURVÅRDSLAGEN 18 §)

Verksamhet med anknytning till turism kan idkas i nationalparken utan separat avtal eller tillstånd, om verksamheten grundar sig på allemansrätt som är tillåten i nationalparken såsom fotvandring eller skidåkning, och man inte använder de rastplatser som underhålls av Forststyrelsen.

Forststyrelsen har rätt att fatta separata beslut om användningen av underhållna rastplatser i nationalparken, såsom stugor och eldplatser. För att använda rastplatserna i företagsverksamhet med anknytning till turism krävs Forststyrelsens tillstånd eller avtal.

Den som vill ordna en offentlig tillställning i nationalparken måste ansöka om Forststyrelsens samtycke (lagen om sammankomster 13 §).

Forststyrelsen kan enligt prövning bevilja företagare terrängtrafiktillstånd för servicekörning (terrängtrafiklagen 4 §).

Forststyrelsen kan bevilja turismföretagare tillstånd att förvara hyresbåtar vid Pallasjärvi och Pyhäjärvi i Aakenus.

4.5. Övriga bestämmelser

Forststyrelsen fattar beslut om skötsel och nyttjande av Pallas-Yllästunturi nationalpark.

De bestämmelser som ingår i denna ordningsstadga, enligt vilka vissa åtgärder är tillåtna i nationalparken, medför inte för någon större rätt än personen i fråga annars åtnjuter.

En myndighet som övervakar naturskyddet och en vakt i ett naturskyddsområde har rätt att omhänderta jakt-, insamlings- eller andra redskap som använts eller är avsedda att användas i strid med de stadganden eller bestämmelser som ska iakttas i nationalparken. Samma rätt till omhändertagande gäller djur som olovligen fångats eller växter som olovligen tagits i ett naturskyddsområde samt allt annat sådant som det är förbjudet att ta eller använda i ett naturskyddsområde (naturvårdslagen 60 §).

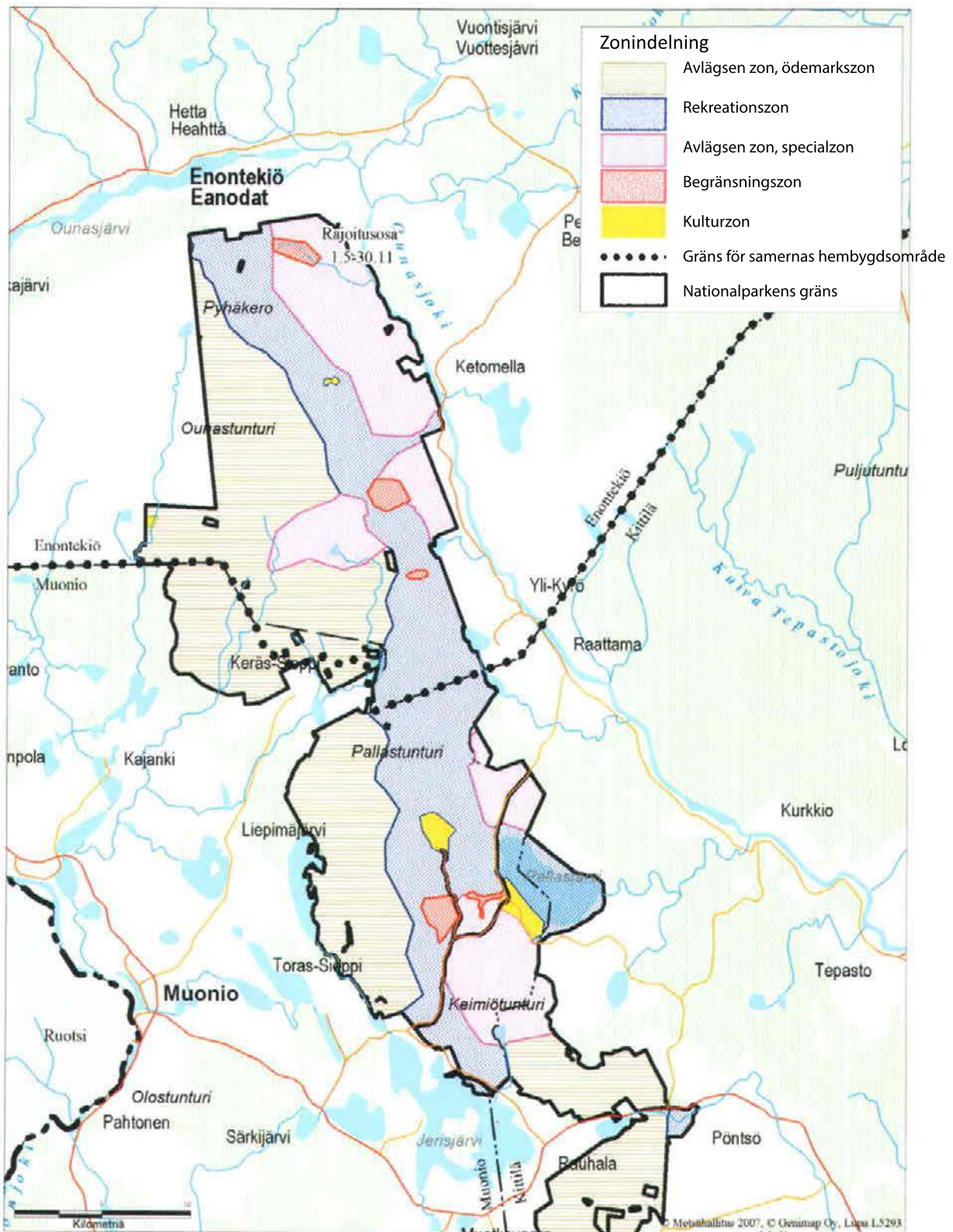
Denna ordningsstadga upphäver ordningsstadgan för Pallas-Ounastunturi nationalpark (Nr JS6), som utfärdades av Skogsforskningsinstitutet den 18 november 1996.

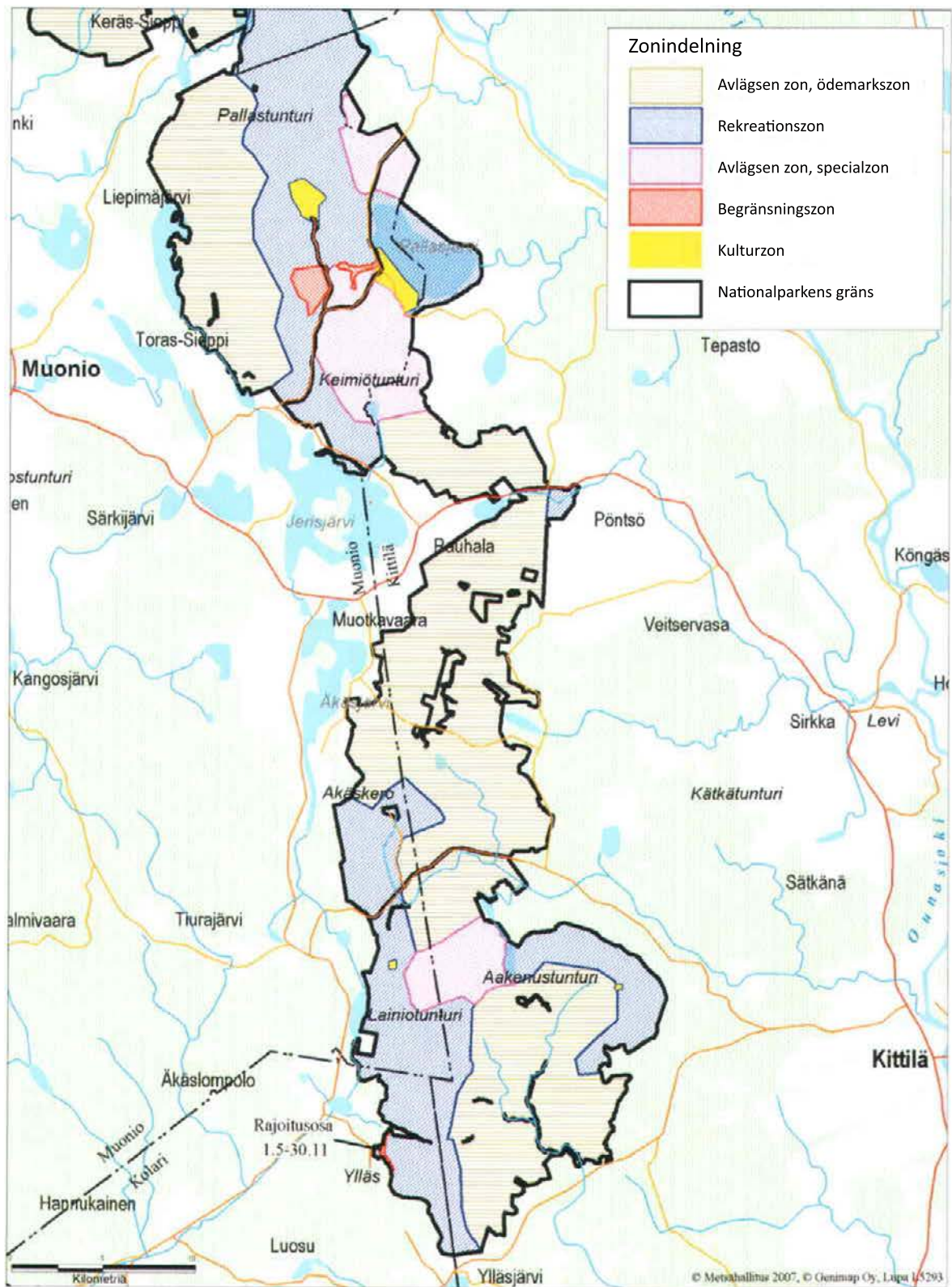
Direktör för naturtjänsterna Rauno Väisänen

Överinspektör Esko Korsulainen

Bilaga 1a. Markanvändningszoner i Pallas-Ounastunturiområdet

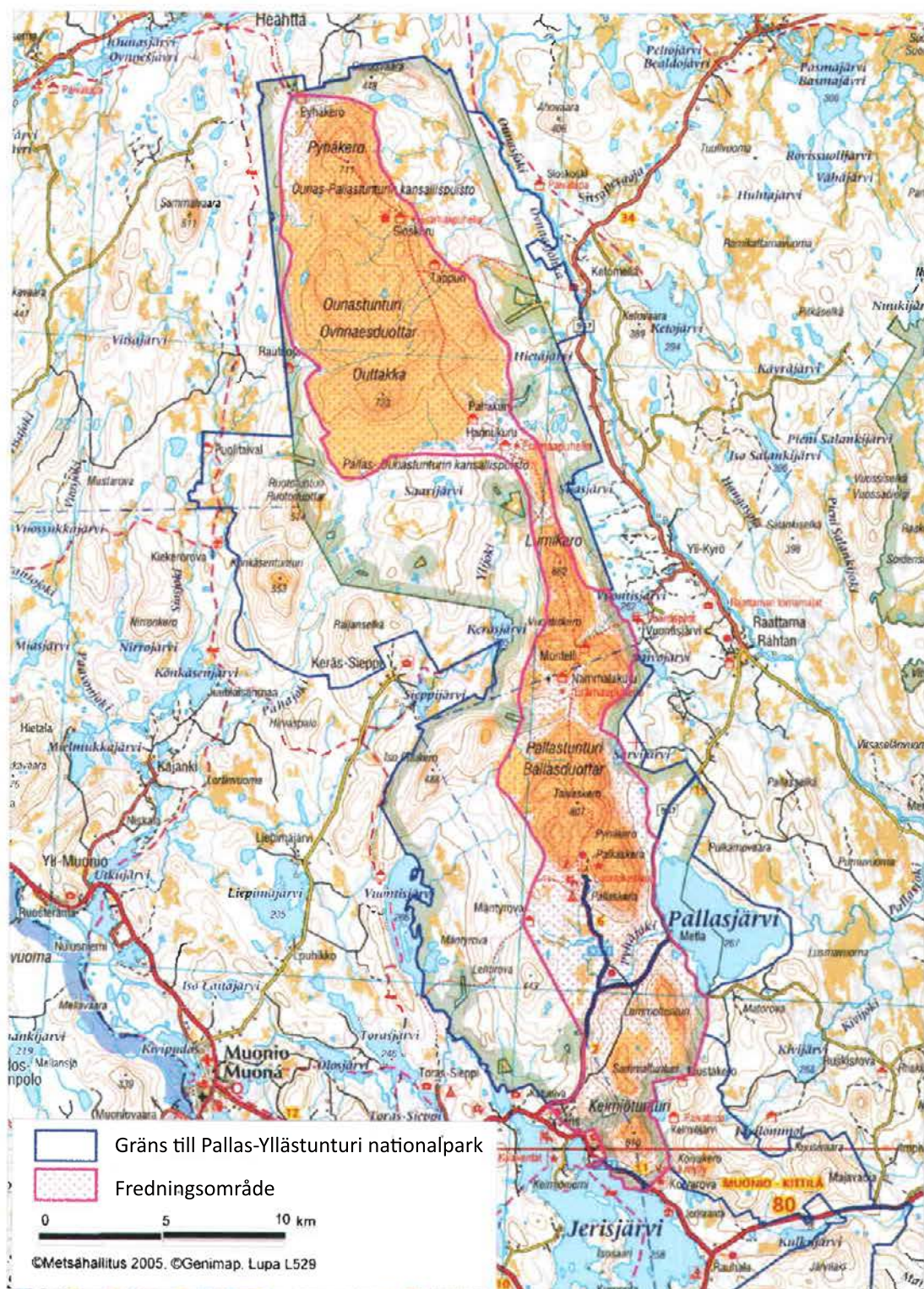
© Forststyrelsen 2007, © Genimap Oy, Tillstånd L5293

Bilaga 2a. Fredningsområde i Pallas-Ounastunturiområdet

© Forststyrelsen 2007, © Genimap Oy, Tillstånd L5293

Bilaga 2b. Fredningsområde i Ylläs-Aakenustunturiområdet

© Forststyrelsen 2007, © Genimap Oy, Tillstånd L5293

